

Uiergezondheid verbeteren met bestaande kennis en nieuwe technieken

Hulp van sensoren

Het vierde uiergezondheidssymposium was een opstapje voor het lanceren van nieuwe mogelijkheden in de strijd tegen mastitis. Door een (verplichte) reductie van het antibioticagebruik en steeds dwingendere consumenteneisen stijgt het belang van een goede uiergezondheid.

tekst **Jaap van der Knaap**

Jan van Weperen was geschrokken van het landelijk percentage vaarzen dat niet begint aan een tweede lijst: 36 procent. 'Ik ben meteen achter de computer gekropen en heb het voor onze jaarlijkse instroom van 120 vaarzen opgezocht. Ook ik zag een hoog percentage: 33 procent. De belangrijkste afvoerredenen waren vruchtbaarheid en uiergezondheid.'

De melkveehouder uit het Friese Oosterwolde toonde tijdens het zomersymposium van het Uiergezondheidscentrum Nederland in Ede een kijkje achter de schermen van zijn bedrijf met 480 koeien. 'Kleinere bedrijven hebben een lagere infectiedruk', zo ging hij voort op de afvoerredenen uiergezondheid. 'Bij ons betekent uiergezondheid dat we werken met protocollen.' Maar op zijn, zoals Van Weperen het noemde, 'traditioneel familiegroeibedrijf' is uiergezondheid meer dan alleen protocollen volgen in de melkput. 'Het begint aan het voerhek; het rantsoen moet kloppen. Maar we focussen ook op droge boxen, een geheel goede verzorging.'

Om in de toekomst uiergezondheid meer te kunnen beheersen, zag Van Weperen veel kansen weggelegd voor sensortechnologie. 'We kunnen steeds meer meten. Door verbanden te leggen tussen deze meetgegevens en die om

Jan van Weperen:
'Ik verwacht een revolutie met sensortechnologie'

te zetten in praktische informatie kun je eerder ingrijpen. Ik verwacht een revolutie met sensortechnologie.'

Letten op consument

Een pleidooi voor sensortechnologie was een mooi bruggetje naar de inleiding van Carel de Vries, projectmanager van het innovatienetwerk Courage. 'Veehouders hebben nieuwe ogen, oren en handen nodig omdat schaalvergroting zorgt voor minder beschikbare tijd per koe. Maar de maatschappij zal niet accepteren dat minder aandacht per dier resulteert in een afname van dierwelzijn of diergezondheid.' De Vries was er dan ook

Johanna Fink Gremmels:
'Werken aan uiergezondheid is hightech'

voor dat 'groter' samengaat met 'beter' en dat nieuwe technieken voor observatie van het dier in de toekomst belangrijker worden.

Jan Willem Straatsma, manager ontwikkeling duurzame veehouderij bij FrieslandCampina, had zijn eigen visie op de maatschappij. 'Op dit moment hoeven we de sector niet zo veel te corrigeren, maar we moeten wel letten op wat de consument beweegt. Die heeft momenteel veel aandacht voor energie, biodiversiteit en diergezondheid. Daar moeten we proactief mee bezig zijn om eventuele wetgeving voor te zijn.' Straatsma refereerde aan de

discussie over het gebruik van antibiotica. 'De consument wil gezonde producten van dieren met voldoende weerstand. Het risico van overdracht van antibiotica naar de melk is groot. Daarom moeten we stimuleren om meer protocollair te gaan werken.'

Minder antibiotica

Johanna Fink Gremmels was speciaal naar Ede afgereisd om vanuit haar positie als professor aan de faculteit Diergeneeskunde in Utrecht van gedachten te wisselen over het antibioticagebruik. 'We moeten werken aan de negatieve berichtgeving rondom antibiotica. Antibiotica zijn juist een heel nuttig wapen tegen bacteriële infecties.'

Volgens Fink Gremmels moet de sector daarom werken aan verfijning, vermindering en vervanging. 'Verfijn de behandelprotocollen en denk bij vermindering van antibiotica-inzet niet aan koeien minder lang behandelen, maar minder koeien behandelen. Een lagere dosering per ziek dier werkt resistentie in de hand.'

Haar meest opmerkelijke suggesties lagen bij het zoeken naar vervangende middelen voor antibiotica. 'Werken aan uiergezondheid is hightech. We moeten leren om oude kennis met nieuwe kennis te verenigen. We weten nu dat in de uier binnengedrongen bacteriën pas schadelijk worden als bacteriën gaan communiceren, clusteren met elkaar. Wanneer we die communicatie weten te voorkomen dankzij nieuwe technieken, is de uiergezondheid te verbeteren zonder gebruik te maken van antibiotica.' |